Wydanie A. B. C.

Cena egzempl. 20 gr

GŁOS NARODU

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA
Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90
Administracja . 133-44

Konto PKO. Kraków Nr. 401.089.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
Miesięcznie	5·— zł.	4·50 zł.	5·— zł.	8·— zł.

Redakcja niezamówionych artykułów niezwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 13.

Rok XLIII Kraków, poniedziałek, dnia 19 października 1936 r. Nr 287.

Oviedo ostatecznie uwolnione
po 3 miesiącach oblężenia

Burgos, 18. 10. (PAT). Garnizon powstańczy Ovieda, który był oblegany przez wojska rządowe od 19 lipca, został w sobotę przez odsiecz przybyłą z Galicji ostatecznie uwolniony od oblężenia. O godz. 11 m. 45 wojska narodowe z góry Naranco ruszyły do uderzenia, a o godz. 16 m. 30 siły złożone z Falangi i legionistów pod wodzą płk. Martina Alonso wkroczyły tryumfalnie do miasta i nawiązały kontakt z siłami zbrojnymi gen. Aranda.

W zwycięskiej dla powstańców bitwie
padło 5 tysięcy milicjantów

Paryż, 18. 10. (PAT). Plk. Martin Alonso, dowódca powstańczych oddziałów czołowych, które wkroczyły do Oviedo, oświadczył przedstawicielom agencji Havasa w Oviedo co następuje:

Przed naszymi pozycjami leży góra ciał milicji czerwonej. **Poległo 5000 a może i więcej milicjantów.** W ostatnich walkach zdobyliśmy ogromną ilość sprzętu wojennego, moździerzy i granatów ręcznych. **Większość z nich jest wyrobu sowieckiego z 1936 r.**

Teneryfa, 18. 10. (PAT). Radiostacja tutejsza podaje następujące szczegóły oswobodzenia Ovieda: „Po zdobyciu o świcie wzgórza Naranco, trzy kompanie szturmowe i ochotnicy z Galicji weszły pierwsze do miasta. „Regulares" i legioniści wkroczyli następnie do Oviedo z innej strony. Jeden z oficerów udał się natychmiast do stacji radiowej, żeby podać krajowi wiadomość o zajęciu miasta. Posuwanie się oddziałów powstańczych poprzedzone było silnym bombardowaniem przez samoloty. Straty wojsk rządowych podczas bitwy były bardzo znaczne".

Azana nie nocuje w Madrycie

Berlin, 18. 10. (PAT). Według pogłosek nadeszłych z Hiszpanii, **prezydent Azana nie nocuje w pałacu w Madrycie.** Spędza noc w Walencji, dokąd co wieczór przewożony jest samolotem, a co rano również drogą powietrzną wraca do Madrytu.

Rabunek złota z Banku Hiszpańskiego

Jerez de la Frontera, 18. 10. (PAT). O godz. 13 m. 35 komunikat radiowy donosi, że **gen. Franco oświadczy, iż wywóz złota z Hiszpanii zadaje poważny cios życiu gospodarczemu kraju,** a jednocześnie wyraża obawę, że reszta złota, która jest w Madrycie będzie zrabowana przed zdobyciem stolicy. Gen Franco zapowiada zmianę układów handlowych z państwami, w których jest na przechowaniu złoto hiszpańskie.

Paryż, 18. 10. (PAT). Hiszpański statek handlowy „Tramonta" przywiósł do Marsylii ładunek złożony z 250 skrzyń złota, które zawierały 17 ton złota, wartości 400 mil. fr. W ubiegłym tygodniu statek hiszpański „Rempillo" przywiózł do Marsylii taki sam ładunek złota.

Gen. Mola dowódcą frontu madryckiego

Teneryfa, 18. 10. (PAT). „Radioclub" donosi, że **gen. Mola otrzymał dowództwo wszystkich powstańczych sił zbrojnych, działających na froncie madryckim.** Powstańcze kolumny północne znajdują się obecnie o kilka kilometrów od Escurial i przygotowują się do decydującego ataku na miejscowość Naval Carnero na drodze do Madrytu.

Wielkie uderzenie gen. Varela
na linii Toledo — Madryt!

Paryż, 18. 10. (PAT). Korespondent Havasa donosi z Toledo: **Dziś z rana armia gen. Varela rozpoczęła z Toledo ofensywę na Madryt wzdłuż drogi Toledo—Madryt.** O godz. 13 wojska narodowe zajęły miasteczko Olias del Rey i zliżyły się do Villa—Luenga w kierunku na Illescas i Anover de Tago. Na ostatnia miejscowość panuje nad stacją **kolei Madryt—Walencja, która już jest pod obstrzałem dział narodowych.** Atak rozwija się i po prawej stronie drogi. **Ta operacja uzupełniająca dotychczasowe okrążenie stolicy, pozostawia milicji rządowej wolną drogę szosą Madryt—Walencja i koleją Madryt—Cuenca.**

Paryż, 18. 10. (PAT). O przebiegu wczorajszych operacji pod Toledo donosi korespondent Havasa: **Dnia 17 bm. na północ i na północo-wschód od Toledo rozwinęła się poważna operacja zbrojna, którą przygotowano w wielkim sekrecie. Kolumny gen Varela wyruszyły z Toledo** i posuwając się naprzód na szerokim froncie, dotarły do drogi, łączącej Val Mojado z Illescas, Pantoja, Anover del Tago i Castillejo. Illescas, przed którym wojska powstańcze zatrzymały się wczoraj wieczorem, leży na głównej drodze z Toledo do Madrytu, w odległości 33 klm. od Toledo i 37 od Madrytu. **Celem operacji było przecięcie połączenia kolejowego Madrytu z Walencją** i trzymanie pod obstrzałem rozjazdu kolei w Castillejo na prawym brzegu rzeki Tago naprzeciw Anover des Tago w odległości 14 klm. od Aranjuezu. **Operacja ta została wykonana w całości po walkach, które szybko przybrały pomyślny dla gen. Varela obrót.**

Moskwa i Madryt chcą zwołania Rady Ligi Narodów

Londyn, 18. 10. (PAT). Wedle krążących tutaj pogłosek, rząd sowiecki nosi się **z zamiarem wysunięcia żądania natychmiastowego zwołania posiedzenia Rady Ligi Narodów dla rozważania sytuacji hiszpańskiej.**

Z tym samym żądaniem pragnie podobno wystąpić rząd madrycki.

Według wiadomości, pochodzących ze źródeł zbliżonych do kół oficjalnych, nie jest wykluczona **możliwość wystąpienia ZSRR z komitetu londyńskiego, jeżeli postulaty sowieckie nie zostaną uwzględnione.**

Swiatowy kongres bezbożników

Berlin, 18. 10. Prasa niemiecka przynosi następującą wiadomość: Centralna rada związku bezbożników postanowiła zwołać na 9 lutego 1937 r. do Moskwy światowy kongres bezbożników i wolnomyślicieli. Bezbożnicy sowieccy spodziewają się przybycia 1600 delegatów z 46 krajów. Delegacja sowiecka ma liczyć 240 przedstawicieli. Program kongresu przewiduje: 1) Utworzenie światowego biura propagandy antyreligijnej; 2) Utworzenia międzynarodówki bezbożniczej pod kierownictwem stowarzyszeń bezbożników sowieckich; 3) Utworzenie międzynarodowego funduszu propagandy antyreligijnej; 4) Wymianę doświadczeń między poszczególnymi związkami bezbożniczymi; 5) Wzajemne poparcie finansowe stowarzyszeń bezbożników.

Projekt kanału Wisła — Dniestr

Bukareszt, 18. 10. (PAT). W przyszłym tygodniu odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów, na którym min. Antonescu wygłosi expose, na temat sytuacji międzynarodowej. „Adverul" donosi równocześnie, że w końcu września **min. Antonescu odwiedzi Paryż, Londyn i Warszawę.** W czasie pobytu min. Antonescu w Warszawie omówiony będzie **projekt przeprowadzenia kanału łączącego Dniestr i Wisłę, przez co zostanie uzyskane połączenie Morza Bałtyckiego z Czarnym.**

Trzęsienie ziemi we Wenecji

Wenecja, 18. 10. (PAT). O godz. 4.12 w nocy odczuto tu **trzęsienie ziemi, które pozbawiło miasto światła i spowodowało panikę ludności.** Trzęsienie trwało około 10 sek. Dotychczas jednak nie zanotowano żadnych ofiar lub strat.

Przed 25-leciem biskupstwa Ks. Metrop. Sapiehy

Dwadzieścia pięć lat mija od chwili gdy jesienią 1911 r. osierocona po zgonie Ks. Kardynała Jana Puzyny († 8. IX. 1911) stolica biskupia św. Stanisława Szczepanowskiego, Męczennika, otrzymała nowego Pasterza w osobie zasłużonego kapłana i potomka książęcego rodu Sapiehów, księdza prałata Dra Adama Stefana Sapiehy.

Książe Arcybiskup Sapieha urodził się 14 maja 1867 r. w Krasiczynie, w archidiecezji lwowskiej. Wyższe studia teologiczne i prawnicze odbył kolejno w Instytucie Teologicznym księży Jezuitów w Innsbrucku i w „Collegium Nobilium" w Rzymie, gdzie uzyskał stopień doktora obojga praw. Święcenia kapłańskie otrzymał Dostojny Jubilat dnia 1 października 1893 r. we Lwowie z rąk ówczesnego biskupa-sufragana lwowskiego ks. Jana kniazia Puzyny. W sierpniu następnego roku został przeznaczony na pierwszą swoją placówkę duszpasterską jako wikariusz przy kościele parafialnym w Jazłowcu. W latach następnych widzimy ks. A. Sapiehę na stanowisku wicerektora arcybiskupiego seminarium duch., kanonika grem. lwowskiej kapituły katedr. itd. Następnie zostaje powołany na dwór papieski w charakterze rzeczywistego szambelana papieskiego t. zw. „cameriere partecipante", a w **dniu 24 listopada 1911 r. zostaje mianowany księciem biskupem krakowskim.** W niespełna trzy tygodnie potem, dnia 17 grudnia 1911 r. Biskup Nominat otrzymał sakrę biskupią z rąk samego Ojca św. Piusa X-go. Uroczystą intronizację odbył w dniu 3 marca 1912. Kiedy po zawarciu konkordatu między Stolicą Świętą a rządem Rzpltej Polskiej nastąpiło w r. 1925 nowe rozgraniczenie diecezyj polskich i przesunięcie granic poszczególnych metropolij, krakowska stolica książęco-biskupia została podniesiona do godności metropolii a biskup krakowski otrzymał godność księcia-arcybiskupa. Nominację na arcybiskupa-metropolitę otrzymał książę biskup Sapieha dnia 14 grudnia 1925 r., a 17 stycznia 1926 r. odbyła się w bazylice metropolitalnej na Wawelu Jego uroczysta intronizacja.

Ćwierćwiecze rządów Ks. Metropolity Sapiehy na stolicy św. Stanisława Męczen. wypełnił nieustanny trud pracy pasterskiej płynący z serdecznej miłości dla owczarni krakowskiej i z najgłębszej troski o jej życie religijne, o jej potrzeby moralne i materialne. Z tej troski ojcowskiej powstały katolickie stowarzyszenia młodzieży, będące przedmiotem jego najczulszej zapobiegliwości arcypasterskiej. Z tej troski ojcowskiej powstały zręby „Akcji Katolickiej" w archidiecezji, dla której wyznaczył zdrowe i na psychologicznych podstawach oparte wytyczne pracy. Z tej troski ojcowskiej wyrósł wspaniały „Dom Katolicki" w Krakowie, będący ogniskiem katolickiej pracy pod Wawelem, oraz cały szereg „Domów parafialnych" po różnych punktach archidiecezji.

Jest jeszcze jedna dziedzina pracy Arcypasterza, która budzi powszechną wdzięczność — to samarytańska działalność charytatywna. Zasługi, jakie w czasie wojny światowej położył „K. B. K." (Książęco-Biskupi Komitet) pozostaną na zawsze piękną i trwałą kartą w księdze miłosierdzia chrześcijańskiego. Przekształcony po wojnie w Arcybiskupi Komitet Ratunkowy nie przestaje spełniać niezmiernie doniosłego zadania centrali zorganizowanego miłosierdzia. Przy współpracy „Caritas" niesie on nadal pomoc licznym rzeszom ubogich.

Niestrudzona, pełna poświęcenia działalność pasterska Dostojnego Jubilata znajduje w społeczeństwie oddźwięk wdzięczności i czci. Jednym z najbardziej dobitnych jej wyrazów była zaszczytna godność doktora honorowego, nadana Arcypasterzowi przez Wszechnicę Jagiellońską. Nie ulega wątpliwości, że nadchodzący jubileusz stanie się czynnikiem jeszcze serdeczniejszej spójni między Pasterzem i Jego diecezjanami oraz społeczeństwem, które złoży hołd wielkiej zasłudze. (KAP).

Zwycięstwa Iso-Hollo i Ny

Katowice, 18. 10. (PAT). W Katowicach odbyły się w sobotę na wielką skalę zakrojone międzynarodowe zawody lekkoatletyczne, zorganizowane przez kolejowe P. W. Udział w zawodach wzięli: Szwed Ny i Fin Iso-Hollo. Ze względu na porażki tych zawodników w Warszawie, zawody miały charakter rewanżowy. **Na 1500 mtr. zwyciężył** w wspaniałym stylu Ny w czasie 4.03,5. **Kucharskiemu** nie udało się poprawić rekordu **Kusocińskiego,** ani też wysunąć się przed Szweda, który okazał się w sobotę lepszy, wyprzedzając Polaka o 15 mtr. Czas Kucharskiego 4:07.3. **Na 5000 mtr.** piękną walkę stoczyli **Noji i Iso-Hollo.** Na 600 mtr. przed metą zawodnicy decydują się na finisz, przy czym **Noji wyprzedza Fina o metr.** Niestety przed metą Iso-Hollo ostatnim wysiłkiem doszedł Polaka i obydwaj wpadli na metę równocześnie. Bieg wygrał Iso-Hollo, który na mecie wysunął się o kilka centymetrów. Czas obu zawodników był jednakowy 15.25. Trzecie miejsce zajął Jankowski (Warszawa) w czasie 16.21. Bieg ten porwał widownię, która obydwum biegaczom zgotowała gorącą owację.

W skoku o tyczce **Sznajder miał 3.97.** Próba pobicia **rekordu Polski na wysokość** 4.17 mtr. nie udała się. W rzucie kulą 5-kilową **Heljasz** miał wynik 19.64.

Lwów, 18. 10. (PAT). W niedzielę odbyły się we Lwowie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem Szweda My, Fina — koatletyczne z udziałem Szweda Ny, Fina — krajowych oraz zawodników lwowskich.

Bieg 5000 m.: 1) Iso-Hollo 15:14. Noji — 15:14,2. Jankowski 16:17. **Bieg na trzy czwarte mili:** Ny 3:05. Kucharski 3:05,1. Żylewicz 3:22,2. **Bieg 100 m: Zasłona 10,6 (nowy rekord Polski).** Śliwak 11. **Skok o tyczce:** Sznajder 4,07.

Kronika lwowska

(Adres Oddziału lwowskiego „Głosu Narodu“ Lwów, ul. Małachowskiego 2/V. Telefon nr. 118-11).

—ooo—

UROCZYSTOŚCI LISTOPADOWE WE LWOWIE. W sali Rady miejskiej odbyło się wielkie zebranie obywatelskie celem omówienia i przygotowania programu uroczystości listopadowych w naszym mieście. Po zagajeniu przez prezydenta dra Ostrowskiego wybrano Komitet honorowy oraz Komitet wykonawczy i ustalono program uroczystści. Przedstawia się on następująco: dnia 31 października uroczyste nabożeństwo żałobne za dusze poległych bohaterów w kościele św. Elżbiety, dnia 1 listopada hołd Obrońcom Lwowa pochowanym na Cmentarzu Obrońców Lwowa, dnia 10 listopada capstrzyk wieczorny, zaś dnia 11 listopada polowa Msza św. na ul. Pełczyńskiej, pochód i defilada na pl. Halickim. Dnia 21 listopada zjazd „Bemaków“ i wreszcie dn. 22 listopada Msza św. w kościele św. Elżbiety przemianowanie ul. Murarskiej na ulice bryg. Czesława Maczyńskiego.

AKCJA NA RZECZ F. O. N. Na murach miasta pojawiła się odezwa Obywatelskiego Komitetu Akcji na rzecz F. O. N. z podpisami członków Komitetu Honorowego i Komitetu Wykonawczego. Podsekcja prasowa Komitetu obradowała w biurach redakcji PAT w piątek, przy bardzo licznym udziale przedstawicieli wszystkich redakcyj. Omówiono program akcji prasowej, przy czym zebrani oświadczyli gotowość jak najintensywniejszej współpracy na łamach prasy na rzecz akcji na F. O. N.

Ofiary na F. O. N. składać należy w Miejskiej Komunalnej Kasie Oszczędności na konto nr 700. Biuro Komitetu mieści się w Ratuszu, I p. nr. 120, telefon 245-73.

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO NA UNIWERSYTECIE J. K. odbędzie się w poniedziałek dnia 19 bm. Poprzedzi ją uroczyste nabożeństwo w Bazylice o godz. 9, po czym o godz. 10.30 odbędzie się w auli nowego Uniwersytetu akt inauguracji, połączony z przemówieniami ustępującego rektora prof. dr. Czekanowskiego oraz obecnego rektora, prof. dr. Stan. Kulczyńskiego. Uroczystość zakończy wykład prof. dr. Seweryna Krzemieniewskiego: „Ze świata bakterii“.

PIERWSZE ZEBRANIE SODALICJI AKADEMIKÓW LWOWSKICH odbyło się w niedzielę w sali przy ul. Rutkowskiego 13. Na zebraniu, które zainaugurowało nowy rok pracy, O. St. Mirek T. J., moderator Sodalicji, wygłosił referat pt.: „Nadprzyrodzoność i jej znaczenie dla urabiania charakteru“. Zebranie poprzedziła Msza św. w kościele OO. Jezuitów, w czasie której sodalisi przystąpili do Komunii św.

UCHWALONY BUDŻET. Na sobotniem posiedzeniu Rady miejskiej pod przewodnictwem prez. dr. Ostrowskiego, po referacie dr. Brzeskiego i dłuższej dyskusji uchwalono nowy, zrekonstruowany budżet gminy m. Lwowa na rok 1936-37. Budżet zamyka się ogólną sumą wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych zł. 24,728.865, podczas gdy dochody przewidziane opiewają na łączną sumę złotych 24,729.587.

CHLEB ZNOWU PODROŻAŁ! Z dniem 16 bm. podniesiona została w sprzedaży detalicznej cena chleba żytnio-pszennego („luksusowego“) na 40 gr., chleba kulikowskiego na 48 gr. za 1 kg. Inne gatunki chleba nie podrożały.

SAMOBÓJSTWO DEFRAUDANTA. Pracujący w urzędzie pocztowym na dworcu główn. asystent poczt. W. Scheller zdefraudował kwotę około 2000 zł. Kiedy sprawa się wykryła, Scheller, chcąc uniknąć aresztowania, ukrywał się przez parę dni Wczoraj odebrał sobie życie w pobliżu dworca.

ZMIAŻDŻONY PRZEZ WAGONY. Podczas przetaczania cystern z ropą w rafinerii nafty na Zniesieniu dostał się między zderzaki robotnik August Świtalski. Zmiażdżony przez wagony, poniósł śmierć na miejscu.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. 60-letni inżynier Daniel Majewski (Grochowska 25) pod wpływem depresji psychicznej targnął się wczoraj na życie, strzelając do siebie z rewolweru. W stanie groźnym przewieziono go do szpitala. Majewski odgrywał dawniej w PPS. dość znaczną rolę.

GINĄ DZIECI... Jadwiga Obminowska (Głowińskiego 12) doniosła policji, że dnia 16 bm. wydaliła się z domu jej 9-letnia córka Anna i dotąd nie wróciła. Zaginął również 13-letni Kazimierz Gabary, (Torosiewicza 18), którego ojciec poszukuje od czterech dni.

KURS KROJU MĘSKIEGO organizuje Instytut Przemysłowy (ul. Bourlarda 5, II). Kurs jest jednomiesięczny, wieczorny, dostępny dla mistrzów i dla celadników. Zgłoszenia i wpisy codziennie od 9 do 14. Kurs rozpoczyna się dnia 26 bm.

ECHA KATASTROFY BUDOWLANEJ. Jak donosiliśmy, przy ul. Kluszyńskiej zawalił się strop w budującym się domu II-piętrowym. Na zarządzenie prokuratora aresztowano w związku z tą katastrofą kierownika budowy M. Łozińskiego, przedsiębiorcę budowlanego M. Martulę i zarządcę realności Sam. Leista.

—o-o-o—

TEATR WIELKI.

Poniedziałek godz. 7.30: „Pigmalion“.

POWSZECHNY TEATR ŻOŁNIERZA.

Poniedziałek godz. 7.30: Przedstawienie zamknięte dla KPW.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH.

APOLLO: „Mały lord“.
ATLANTIC: „Tajna brygada“.
CASINO: „Mayerling“.
CHIMERA: „Kwiaciarka z Prateru“.
UCIECHA: „Zbieg z Jawy“ i rewia.
GRAŻYNA: „Hrabina Marica“.
KOPERNIK: „Pasteur“.
MUZA: „Pokusa“.
MIRAŻ: „Za chwilę szczęścia“.
PALACE: „Panna Lili“.
PAX: „Katarzynka“.
RAJ: „Jadzia“.
ŚWIT: „Kuszenie szatana“.
STYLOWY: „Koenigsmark“ i rewia.
PAN: „Pan Twardowski“.
TON: „Nowe przygody Tarzana“.

—ooo—

Ukraińcy przeciw kolonizacji

Z inicjatywy „Unda“ odbyło się we Lwowie onegdaj wielkie zebranie, przy udziale przedstawicieli Kościoła gr. kat., organizacyj kulturalno-oświatowych, naukowych, finansowych, spółdzielczych i gospodarczych Po przemówieniu posła Celewicza i referacie senatora Pawlikowskiego, — zebranie przyjęło przez aklamację rezolucję zgłoszone przez red. Peleńskiego. W rezolucjach tych **protestują zebrani przeciw „kolonizacji polskiej na wschodzie,** domagając się, by ziemie parcelowanych majątków ziemskich w województwach z ludnością ruską sprzedawano **tylko miejscowym chłopom ukraińskim,** mającym do niej naturalne prawo, którego to prawa naród ukraiński nigdy się nie wyrzeknie.

Kino „SWIT“ Straszewskiego 18. — Telefon 182-01.

Od piątku dnia 16 października 1936 roku

Rekord humoru! :—: :—: :—: Rekord werwy! :—: :—: :—: Rekord tempa!

Kapitalna Polska komedia p. tyt. **ADA TO NIE WYPADA**

Arcywesołe eskapady wesołego urwisza-pensjonarki. **W rolach głównych** największy zespół komediowy, jakiego jeszcze w żadnym polskim filmie nie było! **Występują: Loda Niemirzanka** zwana powszechnie polską **Franciszką Gaal** oraz **A. Żabczyński, K. Junosza-Stępowski, A. Fertner, H. Zarembina, J. Andrzejewska, R. Gierasiński, M. Zimińska, Kazimierz Krukowski, S. Woliński, M. Rentgen, Konrad Tom reżyser.**

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7 i 9-tej. W dni świąteczne od godz. 3-ciej popołudniu

Zniżki na sezon 1936-37 wydaje kasa kinoteatru „SWIT“

Zagraniczni goście w Krakowie

Gościnny Kraków raz po raz otwiera swe podwoje i przyjmuje serdecznie reprezentantów bliższej i dalszej zagranicy. Zaledwie zdołano pożegnać onegdaj wycieczkę prawników rumuńskich, już trzeba było iść witać drugą wycieczkę również rumuńską, nieco liczniejszą od pierwszej, składającą się z około 100 inżynierów. Inżynierowie rumuńscy jeszcze nie opuścili Krakowa, gdy tymczasem do naszego miasta zawitali goście duńscy, przedstawiciele portu i miasta Kopenhagi, w liczbie 15 osób. Przybyli oni w niedzielę rano i cały dzień poświęcili zwiedzaniu zabytków miasta. Powitani zostali w Muzeum Nar. przez prez. Kapłickiego. Wieczorem miasto wydało na cześć gości raut w pałacu Lirischa.

Ożywiony ruch turystyczny z zagranicy dobrze świadczy o wynikach propagandy Krakowa wśród obcych.

Przemysłowcy przeciw inspektorom pracy

Przez dwa dni ubiegłe toczyły się w Krakowie obrady zarządu grupy miejscowej Zw. Przemysłowców Polskich, pod przewodnictwem p. Schimitzka. Na posiedzeniu omawiano szczegółowo obecną sytuację gospodarczą. W dyskusji opowiedziano się m. i. **przeciw niektórym zarządzeniom Inspektorów Pracy,** którzy zdaniem przemysłowców często mylnie interpretują rozporządzenia o przestrzeganiu higieny w zakładach przemysłowych i nakładają na pracodawców obowiązek instalowania kosztownych, a nie zawsze celowych urządzeń.

Ku czci św. Jana

W ramach uroczystości ku czci patrona młodzieży akademickiej, św. Jana Kantego, w ub. niedzielę rano **ks. prałat Masny** odprawił Mszę św., przy ołtarzu w kaplicze Świętego, w Collegium Maius. W czasie Mszy św. pieśni nabożne wykonała orkiestra Zakładu wychowawczego Braci Albertynów. Sumę pontyfikalną celebrował w kościele św. Anny **ks. infułat Kulinowski.** — W czasie sumy kazanie wygłosił **ks. kan. Van Roy.** Śpiewał Chór Alumnów Ks. Ks. Misjonarzy. Podobnie tłumnie jak na nabożeństwa ranne przybyli wierni na nieszpory odprawione przez **gwardiana OO. Kapucynów O. Brunona.** Kazanie podczas nieszporów wygłosił **ks. dr. Rychlicki.**

W 87 rocznicę śmierci Fryderyka Szopena

Wczoraj w gimnazjum im. Król Jadwigi w Pałacu Spiskim odbyła się akademia ku uczczeniu 87-rocznicy śmierci Fryderyka Szopena. W pięknie u dekorowanej sali zebrało się grono profesorskie z dyr. Ippoldem oraz licznie zaproszeni goście. Na pierwszą część programu złożyły się dwa odczyty o życiu i twórczości Szopena, w części drugiej uczenice gimnazjum odegrały na fortepianie utwory mistrza: M. Szydłowska mazurek op. 7, Srokowska preludia Nr. 1. 6. Tilleman walc op. 34. Całość akademii, przygotowana bardzo starannie przez prof. dr. Galkównę, wypadła bardzo dobrze.

Chłopi z powiatu olkuskiego jadą do Parany

W związku z zakupieniem przez L. M. i K. **obszarów w Paranie na kolonię polską,** powiatowy obwód Ligi w Olkuszu **pośredniczy w rekrutacji kilku rodzin z powiatu olkuskiego na tereny kolonii** i udziela w tym kierunku wszelkich informacyj. Do Parany mogą jechać tylko rodziny rolnicze zaopatrzone w odpowiedni zasób gotówki (na kupno działki, narzędzi i utrzymanie rodziny w pierwszym okresie).

Wybory do krakowskiej Izby Rolniczej

Wojewoda krakowski wydał zarządzenie w sprawie wyborów radców do krakowskiej Izby Rolniczej. Z terenu województwa krakowskiego wybranych zostanie **9 radców.** Wyborów dokonają **zgromadzenia wyborcze** złożone z członków rad powiatowych, będących właścicielami, dzierżawcami, lub kierownikami gospodarstw rolnych, lub pracujących w dziedzinie rolnictwa i posiadających średnie wykształcenie rolnicze, lub studia wyższe. Wybory ukończone zostaną **do dnia 14 grudnia br.**

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE.

Teatr m. im. J. Słowackiego.

Poniedziałek: „Otello“.
Wtorek: „Otello“.

— * * —

ŚWIT: „Ada to nie wypada“.
WANDA: „Żona, czy sekretarka“.
APOLLO: „Róża“ (polski film).
SZTUKA: „Król burleski“.
UCIECHA: „Anthony Advers“.
PROMIEŃ: „Pasteur“.
STELLA: „Mam lat 19“ oraz „Zuzanna idzie w świat“.
ADRIA: „Panna Lili“.
BAGATELA: „Człowiek o 100 maskach“ oraz rewia pt.: „Złota polska jesień“.
DOM ŻOŁNIERZA: „Kocham wszystkie kobiety“ — Jan Kiepura.

— * * —

EFREM ZIMBALIST, skrzypek-wirtuoz, wystąpi z jedynym koncertem w środę 21 bm. w Starym Teatrze.

Kronika krakowska

PAŹDZIERNIK.

19. Poniedziałek. Św. Piotra z Alkant.
Wschód słońca 6.07, zachód 16.34.
Długość dnia 10 godzin i 27 min.

20. Wtorek. Św. Jana Kantego.
Wschód słońca 6.09, zachód 16.32.
Długość dnia 10 godzin i 23 min.

— * —

NALEPKI NA ŚWIĘTO CHRYSTUSA-KRÓLA. W związku z nadchodzącą uroczystością Święta Chrystusa-Króla, które przypada na niedzielę 25 października, wydala Akcja Katolicka diecezji krakowskiej barwne nalepki w cenie po 10 gr. Nabyć je można w zakrystiach kościołów, klasztorach i u kolporterów.

W SPRAWIE P. WIESENBERGA. — W artykule p. t.: „Prawdziwie żydowskie metody“, **opierając się na liście prof. Wukadinowicza ogłoszonym w „Nowym Dzienniku“,** zarzuciliśmy p. Wiesenbergowi, że nie miał prawa ogłaszać oceny sztuki A. G. Siedleckiego „Czwarty do brydża“, którą prof. W. dał w liście do p. Wiesenberga. Onegdaj przybył do naszej redakcji p. Wiesenberg i dał nam do przeglądnięcia posiadane w tej sprawie dokumenty. Po zaznajomieniu się z nimi stwierdzamy, że p. Wiesenberg mógł uważać, iż ma prawo do ogłoszenia oceny drukiem. Tym samym upada zarzut, iż postępowanie p. Wiesenberga było „nieetyczne“.

W DWUDZIESTĄ ROCZNICĘ BITWY MOLOTKOWSKIEJ, w czwartek 29 bm. urządzi uroczysty obchód Zw. Legionistów. — Obchód rozpocznie się nabożeństwem o godz. 9 w kościele Mariackim. Po południu odbędzie się apel poległych w Rynku, oraz uroczysty wieczór w teatrze miejskim.

NADZWYCZAJNY ZJAZD DELEGATÓW ZW. SYBIRAKÓW odbył się wczoraj w Krakowie. Sybiracy przywieźli do Krakowa urnę z ziemią z miejsc więzienia i zesłania marsz. Piłsudskiego na Syberii złożyli ją na Sowińcu. Aktu tego dokonano w obecności przedstawicieli władz z p. wicewoj. dr. Małaszyńskim na czele.

TYDZIEŃ POLSK. BIAŁEGO KRZYŻA organizacji, która trudni się szerzeniem oświaty wśród wojska, postanowił zorganizować walny zjazd okręgu krakowskiego, który obradował w ub. niedzielę. W obradach z ramienia Urzędu Wojewódzkiego wziął udział nacz. wydz. Żułkiewicz.

GDZIE PODZIAŁY SIĘ AKTA SPRAWY ZIEMIAŃSKIEGO? Kilkakrotnie pisaliśmy o staraniach, podjętych celem rewizji procesu b. urzędnika U. J. B. Ziemiańskiego, skazanego za współudział w kradzieży 103 tys. zł. Ponieważ akta tej sprawy gdzieś się „zapodziały“ kwestia ewentualnej rehabilitacji Ziemiańskiego musi ulec zwłoce, aż do odnalezienia aktów.

SZKARLATYNA W KRAKOWIE. Nasilenie szkarlatyny w Krakowie zmalało nieznacznie. W ub. tygodniu zanotowano 23 wypadki zachorowania na to cierpienie, podczas gdy w poprzednim okresie zachorowało 27 dzieci.

NOWY SPOSÓB PORZUCANIA DZIECI. Onegdaj nieznany mężczyzna z kobietą i półtora rocznem dzieckiem przybyli do mieszkania przy ul. Kraszewskiego 14, a zastawszy tam 76-letnią Franciszkę Dzierżawę, posadzili dziecko na łóżku i szybko zbiegli. Dziecko umieszczono w Zakładzie Opiekuńczym przy ul. Kasztelańskiej 24, a za sprawcami porzucenia wszczęto poszukiwania.

—ooo—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

Z POLSKIEJ AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI. Posiedzenie Wydz. filoz. odbędzie się w poniedziałek 19 bm. o godz. 18. Dr. Mieczysław Niwiński przedstawi pracę: „Wójtostwo krakowskie w wiekach średnich“.

DWA OSTATNIE WYSTĘPY K. JUNOSZY-STĘPOWSKIEGO. Dzisiaj w poniedziałek wieczorem i jutro we wtorek „Otello“ W. Szekspira, w opracowaniu scenicznym dyr. K. Frycza. W roli tytułowej wystąpi znakomity nasz gość K. Junosza-Stępowski, w innych pp.: Karbowski (Jago), Suchecka (Desdemona), Bielska, Gerson, Białkowski, Burnatowicz, Modzelewski, Nowakowski, Turski, Woźnik, Wroński i in. Będą to ostatnie występy znakomitego artysty.

„CUDZE DZIECKO“, sztuka W. Szkwarkina, będzie najbliższą premierą teatru im. J. Słowackiego. Próby odbywają się codziennie pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego.

Od czwartku d. 15 października w kinoteatrze „Sztuka“

Szampańska bomba humoru, pikanterji i flirtu! **„KROL BURLESKI“** Miłość owiana atmosferą beztroskiego śmiechu, pogody i radości życia! Swieżość i barwność akcji! Fantastcyzny luksus wystawy! Niezwykła śpiewność! Zabawy! Szał! Przepych! Werwa! W roli głównej: czołowi artyści WARNER BAXTER, ALICE FAYE, MONA BARRIE i JACK OAKIE. Obraz ten łączy wybuchowy humor sytuacji i niezwykłem napięciem treści!

„Gdzie zjawia się gwiazda sowiecka, tam krew, nienawiść i pożoga...“

W ubiegłą niedzielę arcybiskup Wiednia kardynał Innitzer wygłosił w Mödling pod Wiedniem kazanie przeciw bolszewizmowi, w którym m. in. mówił: „Światu grozi pożar... Nowe formy walki ciemności ze światłem zwą się komunizm i bolszewizm. Bolszewizm przystępuje do dzieła z przerażenie budzącą siłą. Kiedy oświadczyłem, że z Moskwy w roku 1935 jedenaście milionów bezbożniczych książek w sześciu językach będzie po Europie rozsypane, było to jeszcze tylko zwróceniem uwagi na taktykę, która nastąpi. Dyplomaci w imię t. zw. interesów gospodarczych paktują z bolszewizmem. Wydaje się, jak gdyby ludzkość była ślepą i nie dostrzegała, skąd idzie zło. A tam, gdzie zjawia się gwiazda sowiecka, znamionuje ona krew, nienawiść i pożogę...“

——oo——

9 młodzieńców z Polski przekradało się do Hiszpanii

Policja zatrzymała we wsi Ługi, gm. Przystań na pograniczu polsko-niemieckim 9 młodych ludzi w chwili, gdy usiłowali nielegalnie przekroczyć granicę. Zatrzymani przyznali się, że usiłowali przedostać się do Hiszpanii, aby wziąć udział w wojnie domowej. Znaleziono przy nich pewną sumę pieniężną w walutach: obcej i krajowej. Osadzono ich w areszcie śledczym. Aresztowano również 4 osoby, które usiłowały ułatwić im przejście przez granicę.

—— (o-o) ——

Z kraju i ze świata.

PRACE PRZY PRZEBUDOWIE LINII KOLEJOWEJ PUCK — HEL zakończono. Z szyn 12-metrowych przez spawanie autogenem utworzono odcinki 50-metrowej długości. Ma to wielkie znaczenie dla podłoża półwyspu helskiego, gdyż przez mniejszą ilość złączeń, usunie się częściowo wstrząsy, które powodowały obsuwanie się miejscami wydm. zabezpieczających brzeg od strony otwartego morza. Na przejazdach zastosowano automatyczne sygnały akustyczno-świetlne.

POD POCIĄG DOSTAŁA SIĘ FURMANKA na przejeździe kolejowym w pobliżu Andrzejowa w kieleckim. Wóz został strzaskany a koń zabity. Prowadzącemu wóz wieśniakowi koła lokomotywy obcięły obie nogi powyżej kolan. Wieśniak zmarł w kilka chwil po katastrofie.

OLBRZYMIE DOCHODY 12-LETNIEGO ZNACHORA. Sąd w Tanta w Egipcie skazał dwunastoletniego znachora imieniem Muchammed as-Largati na miesiąc więzienia za „nielegalną praktykę lekarską“. Chłopak leczył swych pacjentów przypalając rozpalonym żelazem w rozmaitych miejscach, na plecach, szyi i stopach. Miał on szeroki rozgłos i podobno zebrał w ciągu dwuletniej praktyki parę tysięcy funtów.

NA BUKOWINIE I W BESARABII SZERZY SIĘ GWAŁTOWNIE EPIDEMIA SZKARLATYNY. W Czerniowcach zanotowano szereg wypadków zachorowań wśród osób dorosłych. Dla walki z epidemiami władze uruchomiły szereg punktów sanitarnych.

KARDYNAŁ PACELLI W BOSTONIE. — Kardynał sekretarz stanu Pacelli udał się do Bostonu, by złożyć wizytę kardynałowi O'Connel.

Kinoteatr dźwiękowy „W A N D A“ Sw. Gertrudy 5

Wyświetla od dziś film niezwykle ciekawy całkiem odrębny w treści i wykonaniu! — Pogodny subtelny obraz o niewysłowionym czarze i wdzięku! — Wielki triumf reżysera Clarence'a Browna twórcy „ANNA KARENINA“

Żona czy sekretarka

Wesoła i dowcipna komedia pełna pikanterii i humoru. — W rolach głównych: 3 najbardziej ulubione gwiazdy **CLARK GABLE, MYRNA LOY, JEAN HARLOW**. Obraz ten dzięki niezwykłej reżyserii, wspaniałej fabule, mistrzowskiej grze jest jednym z najpiekniejszych filmów tego sezonu. — Ponadto w programie rewelacyjne dodatki.

Początek seansów w dnie powszednie punktualnie o g. 5, 7, i 9·10. W niedzielę i święta o g. 3.

Zdobycie szczytu himalajskiego przez Japończyków

Korespondent „Nici-Nici-Simbun“ donosi z Almory (miasto u stóp masywu himalajskiego): Ekspedycja japońska, składająca się z trzech studentów uniwersytetu tokijskiego i dziennikarza korespondenta „Nici-Nici-Simbun“ w dn. 5 bm. zdobyła szczyt Nanda Kot, o wysokości 22.530 stóp (około 7000 mtr.) — Alpiniści japońscy wyruszyli z Almory 2 września. Po przebyciu 110 mil założyli pierwszą bazę. Pierwszy obóz znajdował się na wysokości 5000 metrów, drugi — 5.100 m., trzeci 5.700 m. i wreszcie czwarty na wys. 6000 m. — 29 września wyruszyli ku szczytowi, ale **silny wiatr i śnieżyca zmusiły ich do powrotu do pierwszego obozu.** 3 października zaatakowali szczyt powtórnie. Wyruszono o godz. 7.30 rano, przy czym dziennikarz zabrał ze sobą aparat filmowy. Mimo silnego wiatru Japończycy o godz. 14.55 dnia 5 bm. znaleźli się na szczycie.

Berlin będzie posiadał największe w świecie lotnisko

Dotychczasowe lotnisko pod Berlinem ma zostać powiększone i przebudowane według planu, jaki został na zdjęciu zakreślony kołem.

Kino „PROMIEN“ T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26

Film, którego ukazanie się było rewelacją. — Film, który każdy bez wyjątku musi obejrzeć **PASTEUR** dramat słynnej wytwórni Warber Bross w głównej roli genialny artysta **PAUL MUNI.** — Skorzystajcie z ostatniej sposobności obejrzenia filmu, którego się nigdy nie zapomina. — Przedstawienia o g. 5, 7 i 9·15, w niedz. od g. 3 pop.

Codziennie o godzinie 3 po południu, w niedzielę tylko o godz. 10 i 12 przed południem przedstawienia po cenach porankowych z filmu **„NASZE SŁONECZKO“** z Shirley Temple w głównej roli.

Sport

TRENER PŁYWACKI DLA P. Z. P. Z inicjatywy Państw. Urzędu W. F. i P. W., Polski Związek Pływacki zabiega o sprowadzenie trenera zagranicznego. Pertraktacje w tej sprawie prowadzi zarząd P. Z. P. z trenerem amerykańskim, który był niedawno w Warszawie z pływacką drużyną amerykańskich olimpijczyków.

SPRAWA TRENERA P. Z. L. A. Na ostatnim posiedzeniu Krakowskiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego omawiano sprawę zwolnienia p. Cejzika z funkcyj trenera P. Z. L. A. W związku z tą sprawą Krakowski Związek wystosował pismo do Polskiego Związku Lekkoatletycznego, w którym zwraca uwagę, że może zbyt pochopnie zrezygnowano z pracy p. Cejzika. Krakowski Związek był zupełnie zadowolony z pracy p. Cejzika, której wynikiem były m. in. doskonała forma Fiałki. Równocześnie Krakowski Związek zwrócił się do wszystkich okręgów lekkoatletycznych, aby wypowiedziały się jakie zajmują stanowisko w związku z wypowiedzeniem pracy p. Cejzikowi. Jak z tego wynika, o ile sprawa Cejzika nie zostanie załatwiona przez P. Z. L. A. stanie się ona zapewne przedmiotem gorących debat na Walnym Zgromadzeniu P. Z. L. A.

WYCHOWANIE FIZYCZNE MŁODZIEŻY WE FRANCJI. Podsekretarz stanu wychowania fizycznego w gabinecie francuskim, p. Desarnaulds. prowadzi obecnie energiczną akcję celem zrealizowania ustawy o wprowadzeniu 5 godzin wychowania fizycznego tygodniowo w szkołach francuskich I i II stopnia. — Jak wiadomo, departamenty: l'Aude, Meurtheet-Moselle, oraz Loiret, a także niektóre gminy departamentu Sekwany, stanowią teren doświadczalny dla wprowadzenia powyższej reformy. Eksperyment ten trwać ma pełny rok, po czym rząd będzie w stanie obliczyć jak wielkie koszty finansowe będą niezbędne dla wprowadzenia 5 godzin w. f. w szkolnictwie całej Francji. Na pokrycie kosztów eksperymentu w wymienionych departamentach, rząd francuski przeznaczył kwotę 3 milionów franków.

Nowoczesny Salon Fryzjerski „Aleksandra“ Kraków, św. Jana 2 (gmach Feniksa) tel. 161-18 Specjalność: mycie głowy szamponem chińskim, ondulacja trwała, wodna, farbowanie włosów we wszystkich odcieniach.

Kompletne wyprawy kuchenne emaliowane aluminiowe, wagi, maszynki do mięsa, wanny, nasiadówki, umywalnie, wiadra, klozety pokojowe. Poleca Jaworski Kraków. św. Jana 3.

N O W O S C I !

Brodacki J. Echa z puszczy Poleskiej	zł. 1.50
Grądzki K. X. Małżeństwo w świetle prawa i życia	„ 4.—
Meissner T. Dookoła świata na „Darze Pomorza“	„ 7.—
„ Opowiadania lotnicze	„ 4.—
Wojciechowski St. Spółdzielnie rolnicze	„ 3.50

p o l e c a

Księgarnia Krakowska

Kraków, św. Krzyża 13.

HENRYK BORDEAUX 41

Świat wykolejonych

(Autoryzowany przekład Z. Skolimowskiej z francuskiego).

— Z miłości.

— Albo z nienawiści.

— To na jedno wychodzi. Ale to wielka komplikacja dla sprawy. Pierwszy to raz po wojnie spotykam taki sprzeciw. — Sam pan wie, że instytucja małżeńska ogromnie ucierpiała wskutek wojny, która trwała za długo. Zbyt długa nieobecność okazała się fatalna dla małżeńskich par. Ileż stron przyszło do mnie ze zwierzeniem: Byliśmy szczęśliwi lub prawie szczęśliwi, ale przyszła wojna, która nas rozdzieliła, a teraz nie możemy już żyć razem, nie chcemy.

— Tak, życie się zmieniło.

— Lub usposobienia. Wyczerpała się cierpliwość, tak w gniazdach rodzinnych, jak i w rowach strzeleckich. Nikt nic już nie chce znosić, ani też nikogo, ponieważ za wiele było do zniesienia. Tyle małżeństw żyło w trwałym związku, choć ten związek bywał dość powierzchowny, nie wytrzymał jednak długiej próby rozłąki. Rozbrojeni mężczyźni wymagali nadzwyczajnych względów. Ich bezceremonialność i gburowatość nie ustały, choć zawieszenie broni dawno już minęło Dziś jeszcze zamiast miłej rozmowy z damą, wolą fajkę, którą palą wśród kolegów, bąkając zrzadka słowa zrozumiałe tylko dla wtajemniczonych. Kobiety zaś nie znoszą już żadnego przymusu ani jarzma. Wojna wykoleiła większość ludzi.

Któż to mówił podobnie? Piotr Lubert przypomniał sobie rozmowę z profesorem Courtelain. Tamten tak samo osądzał nowe obyczaje, bez pobłażania lecz z politowaniem. Użył tego samego wyrażenia dla określenia społeczeństwa po wojnie: Świat wykolejonych. Lecz tym razem nie chodziło już o zwykłą poradę.

— Za wiele rozważań. Proszę mi wybaczyć — zaczął znów adwokat. Tyle już zwierzeń odebrałem w tych ostatnich latach, że trudno mi nie wyciągnąć z nich ogólnych wniosków. Lecz każdy wypadek różni się od innych. Słucham pana. Dlaczego chce się pan rozwodzić? Nie przypominam sobie abym poznał gdziekolwiek panią Lubert, a więc znajomość jej osoby nie będzie mi przeszkodą w przeprowadzaniu czynności mojego zawodu.

— Rzadko wychodzi z domu.

— Chora?

— Nic, i to właśnie jest jednym z mych zarzutów.

Rozpoczął historię swego małżeństwa od czasów nominacji na profesora wydziału medycznego i zamieszkania. w Paryżu. W miarę jak rozwijał opowieść, doznawał sam niemiłego wrażenia; zdawało mu się, że wszystkie zarzuty przeciw żonie, wszystkie jej grzechy, których bilans sporządził, wszystkie jego żale zgromadzone w sercu a ubrane w słowa spaliły na panewce i chybiają celu, jak ognie sztuczne, które gdy zamokną, tylko błysną ogniem i gasną natychmiast. Trzecim osobom trudno osądzać nieporozumienia małżeńskie, składające się z drobiazgów, z mnóstwa przeciwieństw właściwie bez znaczenia. Lecz których całokształt i nagłość sprawia, że pożycie staje się niemożliwe. Uśmiechają się z nich jak ze zrzędzeń tetryka, jak z biadań wątrobiarża w dobrej restauracji. Nie przejmują się ich goryczą, lecz zapatrują się filozoficznie na nie. Adwokat słuchał nie przerywając mówcy, lecz Piotr Lubert czuł naganę w tym milczeniu. Rozdrażniony, streścił swój akt oskarżenia; jego żona przestała mu być towarzyszką życia, tak fizycznie jak i umysłowo.

— I pan się skarży? — zawołał adwokat, gdy zamilkł. Sam pan przyznaje, że pani Lubert jest najzacniejszą kobietą. Nie zdradziła pana. Nie roztrwoniła pańskiego majątku. przeciwnie zarzuca jej pan. że wydaje za mało. Występowałem wczoraj w sprawie starca sześćdziesięcioletniego, którego żona porzuciła, mając wyżej pięćdziesiątki i poszła w świat z Amerykaninem.

Ale przeżycia innych nie zajmowały Piotra Lubert. Adwokat był za sprytny, aby tego nie dostrzec. Przeszedł więc do poszczególnego przypadku, by go zgłębić do gruntu.

— Koniec końców nie ma pan żadnego pozytywnego zarzutu przeciw pani Lubert. Te, które mi pan przytoczył są niedostateczne, pan sam to uznaje. Nie można z tak wątłą argumentacją stanąć przed sędziami, złączonymi przeważnie z kobietami zgryźliwymi, lub zbyt ruchliwymi, polującymi na awans, na stosunki towarzyskie, co skłaniałoby ich raczej do zazdroszczenia panu jego losu.

— A jednak moje pożycie z żoną stało się niemożliwe.

— Być może. Niemożliwe w oczach pana, lecz nie w oczach sędziów. To zakres spraw prywatnych. Sędzia wkracza w nie nie tylko. aby stwierdzić przewinienia istotne lub symulowane, naprzykład cudzołóstwo, jak się patrzy, porządne marnotrawstwo dóbr, ordynarne przekleństwa, uderzenia. Może zaś tylko podziwiać ład i spokój pańskiego ogniska domowego. Żona dyskretna i oszczędna. której się prawie nie widzi i nie słyszy, która się nie narzuca i dobrze dom prowadzi. ależ to ideał.

Na falach radia

Szkoły kresowe proszą o odbiorniki

Niewiele jeszcze szkół, bo zaledwie 7%, korzystać może z dobrodziejstw radia, które jest jednocześnie znakomitą pomocą dla nauczyciela w jego pracy wychowawczej. Cały szereg szkół, zwłaszcza na Kresach, nie może się zdobyć na odbiorniki. W zeszłym sezonie zimowym społeczeństwo i firmy radiowe przyszły z wydatną pomocą tej akcji. Na gorący zew P. Radia, odpowiedziały i poszczególne jednostki i fabryki, ofiarowując odbiorniki, głośniki, lampy, akumulatory i t. d. dla szkół. Wszystkie te aparaty powędrowały przeważnie do województw wschodnich, gdzie dzisiaj już są źródłem nieustannej radości młodocianych słuchaczy. Lecz zapas tych odbiorników jest wyczerpany. A potrzeby rosną. Pragnienie słuchania radia wśród młodzieży jest coraz większe. Tym czasem w nie jednym domu są stare, zepsute, nie używane już aparaty, z którymi nie wiadomo co zrobić. Przekażmy je więc dziatwie na kresach, a spełnimy dobry uczynek.

Nowe postępy radiofonii szkolnej we Włoszech

Po przerwie wakacyjnej wznowiło radio włoskie swoje audycje szkolne w rozszerzonym programie. Liczba odbiorników, przeznaczonych do wspólnego słuchania na wsi, wzrosła znów o 500 sztuk, tak że obecnie jest **więcej niż 16.019 zradiofonizowanych szkół wiejskich.** Obliczają, że ogółem 2 miliony dzieci objętych jest przez wiejską radiofonię szkolną.

Interesujące broszurki dla młodzieży angielskiej

Angielskie BBC wydało 13 broszurek dotyczących audycyj dla szkół. Ciekawy cykl p. n. „Pogadanki dla klasy szóstej“ zawiera broszurka dla szkół średnich. Układ tego cyklu wzorowany jest na odczytach dla grup dyskusyjnych, które cieszą się wielkim powodzeniem. Poszczególne klasy tworzą „grupę dyskusyjną“ pod przewodnictwem nauczyciela. Przewidziane są również 20 min. audycje pomyślane jako komentarze do utworów muzycznych. Objaśnienia te ujęte będą w formę pogadanki ilustrowanej utworami muzycznymi.

Audycje dla młodszych klas szkół średnich i dla wyższych klas szkół elementarnych stanowią treść 11-tu broszur. Jedną z najciekawszych będzie seria 12-tu pogadanek, ujętych pod tytułem **„Twój dom i mój“**, w którym przedstawiony będzie sposób budowy domów mieszkalnych od czasów przedhistorycznych do obecnych. Inny cykl dotyczyć będzie **„Praktyki i teorii ogrodnictwa“.** Ilustrowana broszurka poświęcona została serii pogadanek z dziedziny biografii p. n. **„Życie i zachowanie zwierząt“.** Pogadanki geograficzne, którym poświęcono broszurki p. t. **„Geografia regionalna“** i **„Opowiadania podróżnicze“** są ujęte w interesującą formę, która sprawi, że geografia przestanie być straszakiem dla uczniów. Cykl p. n. **„Historia świata“** uwzględni specjalnie dzieje Wielkiej Brytanii. Poza tym wydano jeszcze broszurki poświęcone pogadankom muzycznym i lekcjom muzyki oraz językowi francuskiemu i niemieckiemu. Ostatnia broszurka wydana jest w języku kimryjskim i omawia specjalnie zagadnienia audycyj dla szkół walijskich.

Bielsko najbardziej zradiofonizowanym miastem

Wedle danych na dzień 1 października br. spośród 22 miast Polski najbardziej zradiofonizowanych, na pierwsze miejsce wysunęło się Bielsko, które posiada 11,1% radiosłuchaczy w stosunku do ogółu mieszkańców miasta. Dalej następują: Toruń 9,5%; Katowice 9%; Gdynia 7%; Chorzów 7%; Warszawa 6.5%; Lwów 5,8%; Bydgoszcz 4,9%; Grudziądz 4,8%; Poznań 4,8%; Kraków 4,6%; Brześć n/ B. 4.6%; Białystok 4.5%; Łódź 4%; Stanisławów 3.9%; Przemyśl 3.9%; Lublin 3,7%; Wilno 3,6%; Radom 3,5%; Kalisz 3.1%; Sosnowiec 3%; Częstochowa 2.7%.

300 krótkofalowców w Polsce

Krótkofalownictwem w Polsce zajmuje się przeważnie młodzież, kształcąca się w kierunku technicznym, młodzież ze średnich i wyższych szkół technicznych. Do krótkofalowców nie zaliczamy osób, które posiadają jedynie odbiorniki trzyzakresowe, t. zn. przystosowane do odbioru radiofonicznego na falach długich, średnich i krótkich. Krótkofalowcem jest taki prawdziwy amator, który nie tylko odbiera ale nadaje ze swojej stacyjki i słuchany jest przez innych radioamatorów krótkofalowców. W ten sposób radioamatorstwo krótkofalowe jest źródłem cennych nieraz odkryć, stosowanych następnie w praktyce radiowej ogólnej. Krótkofalowcy stanowią poza tym łączność kulturalną między sobą, a więc między krajami, w których pracują. Praca ich może przynieść nieocenione korzyści również i w innych dziedzinach, np. w wypadkach katastrof żywiołowych. Podczas klęski powodzi w Polsce przed dwoma laty, **kilku krótkofalowców w Małopolsce zachodniej utrzymywało wcale skutecznie łączność między ludnością zalanych okolic, a akcją ratowniczą** przez podawanie informacyj innym krótkofalowcom, którzy komunikowali je władzom i rozgłośniom regionalnym P. Radia. Wybitną pomoc w tych wypadkach nieśli swym rodakom krótkofalowcy w Anglii, a podczas zasp śnieżnych — krótkofalowcy w Alpach.

Od r. 1933 liczba krótkofalowców polskich, zrzeszonych i posiadających stacyjki krótkofalowe nadawczo-odbiorcze, wzrosła podwójnie. Dzisiaj mamy właściwych krótkofalowców już z górą 300. Z tej liczby około 150 pracuje w obu kierunkach, to zn. nadania i nasłuchu, reszta to „nasłuchowcy“, pracujący głównie alfabetem Morse'a bez mikrofonu.

Najczęściej stosowaną falą w krótkofalownictwie polskim jest fala 40 m. Jednakże i w zakresie fal krótszych sprawy zostały uregulowane przez Międzynar. Konferencję Radiową w Madrycie w r. 1932. Wtedy krótkofalowcom przyznano następujące zakresy: 75—84 m.; 41,9—42,8 m.; 20,2, a w zakresie fal bardzo krótkich: 10,5 i 5 m. **Najwięcej, bo 127 krótkofalowców ma okręg warszawski**, następnie idą: Lwów — 100, Poznań — 97, Kraków — 48, Bydgoszcz — 45 Częstochowa 40, i Łódź — 30. Siedzibą centralną Związku Krótkofalowców polskich jest Warszawa, gdzie lokal Związku mieści się przy ul. Nowy Świat 21.

W Europie najsilniej rozwinięte jest krótkofalownictwo w Anglii, a za oceanem w Stanach Zjednoczonych.

Inż. K. B.

Od soboty dnia 10 b. m. w kinoteatrze „Uciecha“

jako trzeci film jubileuszowego sezonu.

Oto film, który zadziwi cały Kraków

ANTHONY ADVERS Przygody człowieka — bez nazwiska —

Najpiękniejsza romantyczna opowieść filmowa. — Największy film, największej firmy świata, wszechświatowego koncernu **Warner Bross.** — Według powieści wydanej w 3.000.000 egzempl. Film wartości 5.500.000 dolarów. — 2.670 osób zespołu. — 412 wielkich scen. — 265 aktorów. **Najbogatsze dzieło filmowe.** — W głównych rolach: Fredric March — Olivia de Havilland (z Kapitana Blooda“) — Auita Louise (ze „Snu Nocy Letniej“).

Hiszpańskie stacje zagłuszane przez Lwów i Kraków

Struktura radiofonii hiszpańskiej jest nieco inna niż struktura innych radiofonij europejskich. Wszędzie w Europie — może z wyjątkiem Szwecji i Norwegii — widzimy kilka silnych stacyj nadawczych, grupujących się wokół jeszcze silniejszej stacji centralnej. Dąży się do tego: aby stacja centralna miała około 150 kw; a stacje regionalne przynajmniej 50 kw. Inaczej jest w Hiszpanii. Warunki geograficzne i częściowo polityczne, spowodowały, że w Hiszpanii mamy około **60 małych prywatnych stacyj nadawczych**, które nadają na fali 200 i 201 mtr. z siłą często nie większą niż 200 watów. Oczywiście te miniaturowe stacyjki mogą mieć tylko znaczenie lokalne. Oprócz tych stacyj mamy w Hiszpanii **kilka silniejszych stacyj rządowych w Madrycie, Sewilli, Barcelonie, Walencji, Oviedo i San Sebastian.**

Słabe stacje radiowe hiszpańskie są trudne do odebrania nawet w bezpośredniej bliskości granicy hiszpańskiej. Stacje te nie mają fali wyłącznej, lecz **pracują na fali wspólnej... ze stacjami polskimi.** Stacje barcelońskie „Radio Assotiation de Catalunas“ pracują **na tej samej fali co Kraków,** a Radio Barcelona **na fali wspólnej ze Lwowem.** Z tego powodu nawet na najlepszych aparatach nie można u nas tych stacyj złapać, a na Zachodzie Europy **silniejsze stacje polskie głuszą często słabsze hiszpańskie.** Jeszcze gorzej jest z dwiema stacjami hiszpańskimi, które obecnie znajdują się w posiadaniu wrogich sobie obozów. Radio Sewilla i jedna ze stacyj madryckich mają tę samą falę. Radiosłuchacze hiszpańscy nie mogą często rozróżnić, która ze stacyj nadaje, jeśli nie ma odpowiedniej zapowiedzi speakera. Z tego powodu strony walczące często uciekają się do wzajemnych mistyfikacyj, nadając przez te stacje fałszywe wiadomości na rachunek przeciwników. Jeśli chodzi o inne stacje, to San Sebastian ma tę samą falę co Rzym III, a Radio Walencja tę samą co Bergen w Norwegii.

Najsilniejszą stacją hiszpańską jest Madryt E. A. J. 7. pracujący na fali 274 mtr. z siłą 10 kw. Ta stacja rzeczywiście jest dobrze odbierana na Zachodzie Europy, gdyż ma falę wyłączną. Tu trzeba dodać, że wszystkie stacje hiszpańskie z powodu swej olbrzymiej liczby mają znaki wywoławcze, podobne do znaków wywoławczych stacyj krótkofalowych, mimo iż pracują na falach średnich. Dlatego np. dwie stacje madryckie różnią się między sobą tym, że jedna nazywa się — jak już wspomnieliśmy, E. A. J. 7, a druga E. A. J.

Poza tym istnieją w Hiszpanii stacje krótkofalowe, przeznaczone do transmitowania programu dla łacińskiej Ameryki, gdzie jak wiadomo znajduje się dużo Hiszpanów. Stacje te obecnie wykorzystywane są w celu informowania zagranicy o rozwoju wypadków, oraz do celów propagandowych.

Krótkofalówkę madrycką można bardzo łatwo odebrać w Polsce między godz. 22,15 a 2.30, na fali 30, 40 mtr.

Dr J. N.

„LEKCJA PISANIA“. Bardzo to niemiłe zajęcie dla dzieci, gdy każą im siadać przy stole i kreślić dziwne znaczki zwane przez dorosłych pismem. To też pedagogowie wymyślają przeróżne sposoby, aby dzieciom osłodzić to pierwsze zetknięcie się z obowiązkami szkoły. Czasem same dzieci wynajdują sposoby ułatwiające im zapamiętanie liter. O takim sprytnym chłopczyku, który z kresek, kółek, układa w zeszycie całe wojsko. — opowie z własnej praktyki nauczycielskiej W. Jastrzębska w poniedziałek dn. 19. X. br. o godz. 15.55 przed mikrofonem Rozgłośni krakowskiej.

Programy stacyj radiowych

WTOREK, DNIA 20-go PAŹDZIERNIKA 1936.

Program ogólny. Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.33 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; 7.15 Dziennik poranny; 7.25 Programy lokalne; 8 Audycja dla szkół; 8.10—11.30 Przerwa; 11.30 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Programy lokalne; 12.40 Programy lokalne; 12.50 Dziennik południowy; g. 15 Wiadomości gospodarcze; 15.15 Programy lokalne; 16.15 Skrzynka PKO; 16.30 Koncert zespołu Pawła Rynasa; 17 Profesor Kazimierz Twardowski (z powodu 70-ej rocznicy urodzin); 17.15 Programy lokalne; 17.50 Monolog pt. „O znajomych“; 18 Pogadanka aktualna; 18.10 Sport w miastach i miasteczkach — pogadanka; 18.20 Programy lokalne; 18.50 Pogadanka aktualna; 19 Dyskutujmy; 19.20 Koncert orkiestry P. R.; 20 O muzyce w Radio; 20.15 Koncert symfoniczny z Poznania; 20.45 Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna; 22.30 Szkic literacki; 22.45 Programy lokalne; 23—23.30 Programy lokalne dla Warszawy i Lwowa.

Kraków (293.5 m). Godz. 7.25 Parę informacyj; 7.30 Muzyka poranna z płyt; 12.03 Płyty; 12.40: Prosimy do mikrofonu; 15 Płyty; 15.15 Koncert reklamowy; 15.30 Czy wiecie, żt...; 15.50 Muzyka z płyt; 16 Odczyt; 17.15 Muzyka z płyt; 18.20 Płyty; 18.45 Program na dzień następny; 22.45—23.30 Muzyka z płyt.

Lwów (377.4 m). Godz. 7.25 Program na dzisiaj; 7.30 Parę informacyj; 7.35 Muzyka z płyt; g. 12.03 Muzyka z płyt; 12.40 Zaopatrzenie ogrodów przed zimą — pogadanka; 14.30 Koncert życzeń; 15.15 Koncert reklamowy; 15.30 Lwowskie wiadomości bieżące; 15.35 Muzyka lekk z płyt; 15.50: Skrzynka dla dzieci; 16 Muzyka z płyt; 17.15 Płyty; 18.20 Muzyka lekka z płyt; 18.35 Szkic literacki; 18.45—23.20 Muzyka taneczna z płyt.

Warszawa (1336.0 m). Godz. 7.25 Parę informacyj; 7.30 Muzyka z płyt; 12.03 Płyty; 12.40 Skrzynka rolnicza; 16 Stolica i jej sprawy; 16.10 Życie kulturalne stolicy; 17.15 Muzyka baletowa z płyt; 18.20 Koncert reklamowy; 18.45 Program na jutro; 22.45—23.30 Muzyka taneczna z płyt.

Katowice (395.8 m). Godz. 6 Pieśń poranna; g. 6.03 Muzyka z płyt; 7.25 Wiadomości bieżące; g. 7.40 Płyty; 12.03 Muzyka z płyt; 12.40 Pogadanka; 13 Koncert życzeń; 13.15 Muzyka taneczna z płyt; 13.58 Wiadomości giełdowe; 15.15 Koncert reklamowy; 15.35 Chwilka społeczna; 15.40 Lekcja polskiego; 15.15 Kukiełki śląskie; 17.15 Płyty; 18.20 Pogadanka; 18.30 Nowelka myśliwska; 18.45 Program na jutro: 22.45—23.30 Muzyka tan. z płyt.

To i owo o radiu

86 MILIONÓW DOLARÓW NA REKLAMĘ. Z danych, uzyskanych na podstawie badań dotyczących amerykańskiego przemysłu radiowego za rok 1935 wynika, że ogólny wpływ 8 „sieci“ narodowych i regionalnych oraz innych stacyj, utrzymujących się z opłat za reklamę radiową (ogółem 561 stacyj), wyniósł 86.492.653 dolary. Stacje powyższe zatrudniają ogółem 14.561 osób, które otrzymały tytułem wynagrodzenia 25.911.392 dolary.

DOTACJE ROCKEFELLERA. Według sprawozdania Fundacji Rockefellera za rok 1935, Rada Radiowa Uniwersytetu w Chicago otrzymała w roku ubiegłym sumę 46.000 dolarów, przeznaczoną na cele rozwoju programów radiowych o znaczeniu wychowawczym i kulturalnym. Bostońska fundacja radiowa, która jest właścicielką stacji krótkofalowej WIXAL, otrzymała na ten cel 25.000 dolarów.

ZANIK MODY ODBIORNIKÓW SAMOCHODOWYCH. Paryż jest miastem „taksówek radiowych“; samochody, w których słuchanie audycyj umilało jazdę, cieszyły się wielkim powodzeniem. Obecnie donoszą jednak, że była to moda „sezonowa“. Paryżanom znudziło się korzystanie z odbiorników samochodowych. 3.000 szoferów taksówek nie odnowiło na rok bieżący swych upoważnień abonamentowych.

SPEAKER ANGIELSKI MUSI ZNAĆ JĘZYK CHIŃSKI. BBC. poszukuje nowego speakera do swej rozgłośni imperialnej; kandydatom stawia jednak tak wysokie wymagania, że wątpliwem jest, aby można było tak uzdolnionego człowieka znaleźć.

BBC. żąda bowiem, by władał on językami: angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim i chińskim, poza tymi musi posiadać ogólne wykształcenie muzyczne i literackie i być w wieku pomiędzy 22 a 45 rokiem życia.

UFORTYFIKOWANA RADIOSTACJA NIEMIECKA. Nowa niemiecka wielka stacja długofalowa o sile 300 kw., która zastąpić ma dotychczasową stację Königswusterhausen, mieścić się będzie pod ziemią i zabezpieczona zostanie przed ewentualnym atakiem bomb, rzucanych z samolotów. Jedynie antena wystawać będzie z pod powierzchni ziemi.

RADIO NA KOLEJACH FRANCUSKICH. W niektórych pociągach francuskich przy każdym siedzeniu umieszczane są słuchawki radiowe, które służą nie do odbioru programów lecz do korzystania z objaśnień i opisów miejscowości przez które przejeżdża pociąg. Specjalny sprawozdawca jedzie w osobnym przedziale pierwszego wagonu.

Lotem podróżujemy:
najbardziej komfortowo,
najszybciej,
tanio,
codziennie!

Od wtorku dnia 13 października br. w kinoteatrze „APOLLO“

Chluba kinematografii polskiej!!! — Arcydzieło zakrojone na miarę wszechświatową!!!

„RÓŻA“

Cudowna epopeja bohaterstwa, miłości i poświęcenia wg. nieśmiertelnego dzieła ŻEROMSKIEGO, rzucona z olbrzymią plastyką i siłą wyrazu na ekran. — Najwyższa klasa gry aktorskiej. — Tłumy statystów.

W roli głównej: czołowi artyści sceny i filmu polskiego **EICHLERÓWNA — ZACHAREWICZ Jaracz — Stępowski — Samborski — Znicz — Cybulski — Żelichowska — Daniecki** — i cudowne dziecko, olśniewający talent **Andrzejek Szpanderski.** — Film ten każdy Polak oglądać musi i powinien. — Jest to bezprzecznie najdoskonalszy film jaki stworzyliśmy od czasu istnienia naszej rodzimej kinematografii.

Poranki: w sobotę d. 17 bm. o g. 3-ciej, w niedzielę d. 18 bm. o g. 10 i 12-tej. Ceny miejsc od 50 gr

Wydawca za „Katolickie Towarzystwo Wydawnicze“ Ska z o. o. dr. St. Kijak. — Redaktor odpowiedzialny mgr. Konstanty Turowski. — Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarz. R. Ferka.